۵۹ خدمت در مسیر توانبخشی

خدمات تحت پوشش بیمه سلامت در حوزه توانبخشی، طیف متنوعی از نیازهای افراد دارای معلولیت را دربرمی‌گیرد.این خدمات شامل ۶ کد کاردرمانی، ۱۱ کد گفتاردرمانی، ۱۴ کد ارتوپدی فنی، ۹ کد شنوایی‌شناسی، ۷ کد بینایی‌سنجی، ۶ کد فیزیوتراپی و ۶ کد خدمت توانبخشی قابل ارائه توسط پزشکان متخصص است.تنوع این خدمات نشان می‌دهد که توانبخشی را نمی‌توان به یک خدمت یا یک گروه تخصصی محدود کرد. نیازهای توانخواهان متفاوت است و حمایت مؤثر بیمه‌ای باید بتواند بخش‌های مختلف مسیر توانبخشی را پوشش دهد.

کاهش پرداخت از جیب؛ حمایت از استمرار درمان

یکی از مهم‌ترین آثار پوشش بیمه‌ای خدمات توانبخشی، کاهش پرداخت مستقیم خانواده‌هاست. سازمان بیمه سلامت، ۷۰ درصد هزینه خدمات مشمول را بر مبنای تعرفه دولتی پوشش می‌دهد و این حمایت تنها به مراکز دولتی محدود نیست؛ بلکه خدمات مشمول در مراکز خصوصی، عمومی غیردولتی و خیریه طرف قرارداد نیز تحت پوشش قرار می‌گیرد.برای خانواده‌ای که ممکن است فرزند یا یکی از اعضای آن به جلسات متعدد کاردرمانی، گفتاردرمانی، فیزیوتراپی یا سایر خدمات توانبخشی نیاز داشته باشد، استمرار این خدمات اهمیت زیادی دارد. بنابراین پوشش بیمه‌ای می‌تواند فاصله میان «نیاز به توانبخشی» و «توان مالی برای دریافت آن» را کاهش دهد.

پوشش بیمه‌ای، زمانی مؤثر است که دسترسی نیز وجود داشته باشد

گسترش پوشش بیمه‌ای بدون توسعه شبکه ارائه خدمات، نمی‌تواند پاسخگوی نیاز واقعی بیمه‌شدگان باشد. در حال حاضر ۵۳۹۹ مرکز توانبخشی طرف قرارداد با بیمه سلامت هستند و افراد دارای معلولیت تحت پوشش سازمان بهزیستی می‌توانند خدمات مشمول را با پوشش ۷۰ درصدی بیمه در این مراکز دریافت کنند.این مراکز در بخش‌های دولتی، عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه فعالیت می‌کنند و توسعه شبکه طرف قرارداد می‌تواند به دسترسی بهتر توانخواهان به خدمات مورد نیاز کمک کند.برای بهره‌مندی از این خدمات، فرد باید تحت پوشش بیمه سلامت باشد، به مرکز توانبخشی طرف قرارداد مراجعه کند و حداقل یکی از نشان‌های معلولیت شامل اختلالات جسمی ـ حرکتی، کم‌توانی ذهنی، اختلالات بینایی، اختلالات شنوایی، اختلالات صوت و گفتار یا اختلالات روانی برای او در سامانه‌های مربوط ثبت شده باشد.از سوی دیگر، عدم ثبت نشان‌های مرتبط با توانخواهان سازمان بهزیستی، از مواردی است که مانع استفاده از این پوشش خواهد بود؛ موضوعی که ضرورت به‌روزرسانی و دقت اطلاعات بیمه‌شدگان را بیشتر می‌کند.

توانبخشی؛ هزینه نیست، سرمایه‌گذاری برای استقلال است

نگاه به خدمات توانبخشی نباید صرفاً از زاویه هزینه‌های درمانی باشد. توانبخشی در بسیاری از موارد می‌تواند به فرد کمک کند توانایی‌های خود را حفظ یا تقویت کند، وابستگی او به دیگران را کاهش دهد و زمینه مشارکت بیشتر او در خانواده و جامعه را فراهم کند.از این منظر، پوشش بیمه‌ای خدمات توانبخشی را می‌توان نوعی سرمایه‌گذاری اجتماعی دانست؛ سرمایه‌گذاری برای اینکه افراد دارای معلولیت بتوانند با محدودیت‌های کمتر و استقلال بیشتر زندگی کنند.البته مسیر حمایت از افراد دارای معلولیت به پوشش بیمه‌ای خدمات درمانی و توانبخشی محدود نمی‌شود و نیازمند همکاری مستمر میان بیمه سلامت، سازمان بهزیستی، مراکز ارائه‌دهنده خدمات، خانواده‌ها و سایر نهادهای مسئول است. اما تداوم و توسعه پوشش بیمه‌ای می‌تواند یکی از پایه‌های مهم این حمایت باشد.در نهایت، هدف از بیمه‌کردن خدمات توانبخشی، فقط پرداخت بخشی از هزینه یک خدمت نیست؛ هدف آن است که توانخواه به دلیل هزینه‌های درمان، از ادامه مسیر توانبخشی بازنماند.

بیمه سلامت زمانی بیشترین اثر اجتماعی خود را نشان می‌دهد که پوشش بیمه‌ای به دسترسی واقعی، استمرار درمان و در نهایت افزایش استقلال و کیفیت زندگی افراد دارای معلولیت منجر شود. توانبخشی، فقط بازگرداندن توانایی نیست؛ ساختن فرصت دوباره برای زندگی مستقل است.